

Jesenska otava in mlada detelja izborna krmilo za svinje. Od vseh strani se pritožujejo svinjerejci, da letos silno primanjkuje svinjske krme. Temu bi se lahko odpomoglo. Mnogokje je še sedaj opaziti lepo mlado deteljo in jesensko otavo, ki bo skorogotovo vzela konec. Priporočamo, da se deteljo in mlado otavo takoj pokosi in zeleno na tanko natrosi po različnih podih in svisljih. Na ta način se detelja in otava dobro posuši in je posušena izborna krmilo za plemene svinje. Taka detelja in otava se na drobno zreže in se surova ali skuhana primeša drugi krmi.

Razne novice.

Oslji pridejo do veljave. V Trstu so začeli prodajati oslovsko meso, prednji del po 2 K 40 v, zadnji del po 2 K 60 vin. en kilogram. To ni nobena novost za Trst, ker se je oslovsko meso prodajalo že davno poprej, seveda na skrivaj. Tako je bil nek mesar zasačen, ker je prodajal meso mladega osla za teletino. Ljudje niso našli nikake razlike, le to je mesarja izdalo, da je pozabil na mizi »ušesa«. Takrat so mu zaprli mesnico, sedaj pa jo bo gotovo zopet smel odpreti.

Celokupne izgube vojujočih se držav znašajo po računu, ki ga je napravilo kopenhasko društvo za studij socialnih posledic svetovne vojne, v prvih dveh vojnih letih 4,631.500 mrtvih, 12 milijonov 245.300 ranjenih in 3,373.700 invalidov.

Vojna znanost je iznašla najrazličnejša sredstva za pokončevanje ljudi. Sedaj se listi iz Nemčije pritožujejo, da so francoski letalci, ko so 22. oktobra bombardirali Metz, metali na mesto bombe s plinom. V nekem predmestju Metza je ta plin zadušil pet oseb, sedem oseb pa je smrtno-nevorno obolelo. Vsled plinov takih bomb nastane čez nekaj dni gnojenje pluć in konec je strašno trpljenje in grozna smrt.

Od ključavničarskega pomočnika do učenjaka. V Plönu na Nemškem je umrl ravnatelj profesor dr. Oton Zacharias. Rojen je bil l. 1846. v Lipsku in postal ključavničarski pomočnik. Šele v starosti 19 let se je učil gimnazijskih predmetov in to po leg svojega ključavničarskega dela, napravil maturo in se posvetil prirodoslovju. Postal je jako znamenit učenjak ter si pridobil za znanost in za narodno gospodarstvo velike zasluge.

Strašna lakota v Afriki. O. Keiling, apostolski prefekt v Angoli, poroča: Ze 20 let sem tukaj, a videl sem že mnogo besede ter bil priča mnogemu opustošenju, toda nikdar se nisem doživel toliko gorja! V onih pokrajinah, kjer je vladala najhujša suša, je umrla tretjina vsega prebivalstva, v nekaterih deželah celo 60%. Cele karavane so bežale iz enega kraja v druge, da se rešijo pred grozno smrtjo lakote. Kdo presteže one, ki so onemogli na potu? Tu si lahko videl, kako zapuščena sin očeta pod senco v naglici urezanih vejic, kako pospeši mož korake, da ne bi več slišal klicanja in tožbe svoje od lakote umirajoče žene; tam zopet, kako grebe nesrečna mati pesek, da pokoplje svojega mrtvega otroka. Taki in enaki prizori, eden strašnejši od drugega.

Dopisi.

Maribor. Tukajšnji lekarnarji so vsled pomanjkanja lekarniškega osebja sklenili, da bodo v zamenskih mesecih odprli lekarno še le ob 1/28. zjutraj in zaprli ob 8. zvečer. Glede ponočne službe se pa ničesar ne spremeni in bo dotična lekarna, ki bo imela ponočno službo, označena s posebno tablico ki bo nabita na vratih dotične lekarnice.

Sv. Peter pri Mariboru. Kakor smo že poročali, smo spremili dne 9. okt. k zadnjemu počitku daleč naokrog znanega Matijo Šnuceta, posestnika na Vinički gori. Kako je bil rajni priljubljen, je dokazala množica ljudij, ki ga je spremila na njegovi zadnji poti deloma od doma, deloma se pridružila med potjo sprevodu. Hvala, hvala vsem, ki ste nam bili v tolažbo v težkih dneh in počastili s svojo navzočnostjo spomin prerano umrlega. Imenoma bodi izrečena najsrčnejša zahvala: vlč. g. župniku Štrakl za tolažljive besede ob odprtem grobu, č. g. kaplanu Zajc, ki je vodil 1/22. uro da leč sprevod in g. Krajncu, nadučitelju od Sv. Barbare kot zastopniku tamošnje posojilnice kakor tudi vsem sosedom in znancem. Še enkrat hvala! Ohranite ga tudi nadalje v blagem spominu!

Št. Ilj v Slov. gor. Na našem novem pokopališču nastajajo vedno sveži grobovi. Dne 16. oktobra je umrla žena tukajšnjega pekovskega mojstra g. Juvan. Zapušča 6 nežnih otročičev. Prejšnji teden smo pokopali dva tujca. Dne 15. oktobra

so iz tovarniškega vodotoka v Ceršaku ob Muri potegnili mrtvo in popolnoma nago truplo nepoznanega moškega. Domneva se, da je vtopljenec ruski vojni vjetnik. Pokopali so ga na tukajšnjem pokopališču. — V četrtek, dne 19. oktobra popoldne med 3. in 4. uro je našel železniški čuvaj Purgaj, ki je nadziral progo med Spielfeldom in Št. Iljem v sredini šentiljskega predora na progi mrtvo truplo nekega vojaka. Manjkal mu je gornji del glave. Došla komisija je dognala, da je ponesrečenec 47letni črnovojnik Simon Zillinger, doma od Sv. Jurija ob Pesnici in da je služil pri 47. pešpolku. Vzrok nesreče ni jasn. Domneva se, da je padel z vlaka in se ubil.

Velika Nedelja. Kakor drugod, so tudi naši zvonovi na potu na bojno polje. Odpeljali so največjega (1830 kg) in namanjšega (210 kg). Ostala srednja dva sta svojima tovarisema, s katerima sta skupaj v najlepši edinstvi od leta 1885 delovala v čast božjo, z žalostnim glasom spremljala še nekaj časa, ko sta se okinčana peljala proti Ptujju, da pojeta enkrat našim sovražnikom smrtno pesem. Da sta se mogla ohraniti dva farna zvonova, je bilo treba pobrati zvonove vseh kapelic v župniji, iz Runča, Ključarovec, Vičanec, Hajdla, Drakšla v skupni teži 257 kg. Tako je zrtvovala naša župnija 2297 kg bronu v vojne namene. Bog daj, da bi te žrtve obilno pripomagale h konečni zmagi!

Celje. Mestni magistrat je določil, da se bo od nedelje dne 29. oktobra naprej prodajal kruh samo na dveh mestih in sicer za mestno prebivalstvo v hiši št. 4 Ljubljanska cesta in za prebivalce iz celjske okolice, Petrovc, Velike Pirešice, Šmartna v Rožni dolini, Škofjevsi ter iz krajev Rifengozd in Tremerje pa na Glavnem trgu hiš. št. 8. Od 29. oktobra naprej ne sme več prodajati noben pek kruha, tudi ne najmanjše množine. Zoper tozadevne prestopke je določena denarna globa do 5000 K, oz. kazen zapora do 6 mesecev.

Galicija. Tukaj je dne 1. oktobra t. i. nenadoma umrla Urša Šuperger, p. d. Slepčeva mlinarica Istega dne — v nedeljo — je zjutraj še bila v cerkvi, opravila sv. spoved in prejela sv. obhajilo, se popoldne udeležila splošne vojne procesije na Sv. Jungertu ter šla proti večeru z malo košarico v bližnji gozd nabirati gob. Ker je že pozno v noč še ni bilo nazaj, so jo šli iskati in jo našli na visokem hribu mrtvo ležati na zemlji, brez vsake rane ali poškodbe: zadela jo je kap. Ni bolehal, pač pa se je v zadnjem času veliko žalila nad izgubo zvonov domače cerkve. Vrli, krščanski gospodinj in dobri slovenski materi, svetila večna luč!

Brežice. Dne 26. okt. je umrl tukaj po kratki bolezni F. Kankowsky, davčni upravitelj. Bil je steber tukajšnjega nemštva.

Zadnja poročila, došla v četrtek, 2. nov.

Novo ministrstvo.

Uradno se dne 31. oktobra poroča iz Dunaja, da je pl. Koerber svoje ministrstvo sledeče sestavil: Dr. pl. Koerber, ministrski predsednik, Erwin pl. Schwarzenau minister notranjih zadev, domobranski minister Georgi, Hussarek naučni minister, Klein pravosodni minister, Marek finančni minister, Štibral trgovinski minister, Trnka minister za javna dela, general Schaible železniški minister, grof Clam-Martinitz poljedelski minister, Bobrzenski minister za Galicijo.

V kabinetu so torej: 2 Čeha (Trnka, Clam-Martinitz), 1 Poljak (Bobrzenski), ostali so Nemci.

Rumuni izgubili 10.071 mož, 37 topov, 47 strojnih pušk

Dunaj, 31. oktobra. Iz uradnega poročila avstrijskega generalnega štaba: Avstro-ogrski in nemške čete generala plem. Falkenhayna so od dne 10. oktobra vjele 151 častnikov in 9920 mož, uplenile pa 37 topov, 47 strojnih pušk, 1 zastavo in mnogo vojnega gradiva.

Najnovije avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 1. novembra.

Uradno se razglša:

Rumunsko bojišče.

Fronta nadvojvoda Karla: Zahodno od Pre-

lealskega sedla se je našim četam posrečilo, da so vdrl v sovražnikove postojanke, pri čemur so uplenile 10 infanterijskih topov in 17 strojnih pušk. Južno od prelaza Črvena veža smo pridobili na ozemlju.

Rusko bojišče.

Fronta bavarskega princa Leopolda: Posrditi artilerijski predpripravi je sovražnik pri nastopu teme poizkušal zopet polastiti se postojank, ki jih je dne 30. oktobra izgubil ob vzhodnem bregu Narajovke. Kljub petkratnemu ogromnemu navelu se je naša postojanka popolnoma obdržala. Istotako so se izjalovili močni napadi na turške čete. — Ob Bistrici Solotvinski so bili sovražni oddelki z ognjem pregnani.

Italijansko bojišče.

Na južnem krilu primorske fronte se je tekom večeršnjega dne sovražni artilerijski in mitski ogenj zopet povečal do velike silovitosti. Od 3. ure popoldne naprej je pričela sovražna infanterija v Vipavski dolini in na Kraški visoki planoti prodirati proti našim postojankam; kjer je smatrala naše razstreljene postojanke, da so zrele za napad, se je navallila na nje; a napadi so bili z zatvornim ognjem in s profisunki odbiti. Zvečer je ogenj ponehaval, a se je po noči z veliko silo zopet obnovil.

Sovražni letalci so metali na Dutovlje, Sežano in Miramar številno bomb, ne da bi povzročili kako znatno škodo. Stotnik Schuenzel je nad fazanskim zalivom sestrelil enega Kapronija.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovije nemško uradno poročilo.

Berolin, 1. novembra.

Balkansko bojišče.

Fronta maršala pl. Mackensena: Nobenih dogodkov posebne važnosti.

Macedonsko bojišče.

Ob kolenu reke Črne in med jezeri Vutkovo in Tahyno se je artilerijsko delovanje zopet povečalo.

Listnica uredništva.

Ljutomer: Obradajte se na deželnega poslanca č. g. Ozmeca. — Andric pri Gradcu: Pišite domačim, naj vam napravijo prošnjo za dopust, katero naj občina potrdi. Nato se naj pošlje prošnja naravnost vam, da jo osebno predložite pri raportu. — Smarjeta ob P.: Ker smo morali radi praznika uredništvo že v terek opešne izključiti, žal vašega dopisa tokrat ne moremo več spraviti v list. Na vrsto pa pride gotovo v prihodnji številki. Oprostite! — Iste selca za dopise iz Podgorja, Pušencev, Nagove itd. Kar ni zastarelo, pride vse na vrsto.

Kupim malo ali srednje veliko, z'oženo, za vsako kulturo, posebno za sadje- in živinorejo pripravno

posestvo

v prijetni zavetni suhi legi z dobrimi poslojji. Zahteva se toliko gozda, da je dovolj stelje, drv in potrebnega lesa za gospodarstvo. Morebitne ponudbe z navedbo površine in cene se prosijo na naslov: Trg št. 333. p. Št. Jur ob južni železnici.

707

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja, ki so mi došli povodom smrti preblagega, nad vse ljubljenelega soproga, izrekam tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga v toliko obilnem številu, izkazajoč mu poslednjo čast, spremili k večnemu počitku.

Sv. Jurij ob Ščavnici, dne 29. okt. 1916.

Marija Pišec,

vдова c. kr. žandarm. stražmojstra.

708

Zahvala.

Ob izgubi naše ljube in predrage matere

Barbare Čede.

katerih nenačna smrt je nas otroke tako žalno in bridko zadela, se iz celega srca zahvalimo veleč. gg. župniku in g. kaplanu žal-skemu, vsem blagim sorodnikom, sosedom in dobrotnikom naše očetovske hiše za njih sočutno dejansko ljubezen in ravno tako vsem blagim župljanom grizkim, ki so se tako obilno udeležili pogreba in molili za njih. Bilo je nam otrokom vsem v tolažbo. Bog plačaj!

Porance v Grizah, dne 23. okt. 1916.

Julijana Poteko,

Jožef, Marija, dr. Anton Čede.

69